ALHem

Alternativa za bezbednije hemikalije | Safer Chemicals Alternative

PORTFOLIO

O nama

Alternativa za bezbednije hemikalije – ALHem je organizacija civilnog društva sa sedištem u Beogradu koja promoviše održivi razvoj, sa posebnim fokusom na bezbedno upravljanje hemikalijama. Udruženje su 2013. godine osnovali stručnjaci sa višegodišnjim iskustvom u oblasti upravljanja hemikalijama.

MISIJA

Misija ALHem-a je da doprinese smanjenju rizika od opasnih hemikalija i proizvoda koji ih sadrže, odnosno njihovog negativnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu u Srbiji.

VIZIJA

Vizija ALHem-a je društvo bez toksičnih hemikalija, u kojem građani i građanke Srbije, a naročito deca, žive u čistoj i bezbednoj životnoj sredini.

VREDNOSTI

Vrednosti ALHem-a su predostrožnost, odgovornost i primena principa „zagađivač plaća“, transparentnost, pravo javnosti da zna, promocija bezbednijih alternativa opasnim hemikalijama, razvoj zelene hemije i podsticanje inovativnih rešenja za zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine.

SNAGA

Snaga ALHem-a ogleda se u stručnosti tima, dugogodišnjoj reputaciji i širokoj mreži partnera u Srbiji, Evropskoj uniji i šire. Organizacija poseduje značajno iskustvo u razvoju javnih politika i zakonodavstva i praćenju primene usvojenih propisa, saradnji sa ključnim akterima i sprovođenju domaćih i međunarodnih projekata u oblasti bezbednog upravljanja hemikalijama i zelenim javnim nabavkama.

ČLANSTVA I MREŽE

ALHem je članica nacionalne mreže **Koalicija 27**, kao i vodećih evropskih i međunarodnih mreža u oblasti životne sredine i zdravlja (**IPEN**), Evropskog biroa za životnu sredinu (**EEB**) i Alijanse za zdravlje i životnu sredinu (**HEAL**). Članstvom i aktivnim učešćem u ovim mrežama, ALHem doprinosi oblikovanju politika i inicijativa na nacionalnom, evropskom i međunarodnom nivou u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od opasnih hemikalija.

KOALICIJA27

IPEN
for a toxics-free future

EEB
European
Environmental
Bureau

HEAL
HEALTH AND
ENVIRONMENT
ALLIANCE

PRISTUP ZASNOVAN NA NAUCI I MEĐUNARODNIM STANDARDIMA

ALHem svoj rad zasniva na naučno proverenim saznanjima o štetnim efektima hemikalija i mogućnostima njihove zamene bezbednijim alternativama. U svom delovanju organizacija promoviše i primenjuje principe Globalnog okvira za upravljanje hemikalijama, doprinoseći unapređenju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Rad ALHem-a doprinosi ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija (Agenda 2030), **posebno Cilja 3** – Dobro zdravlje i blagostanje (potcilj 3.9: smanjenje obolevanja i smrtnosti izazvanih opasnim hemikalijama i zagađenjem) **i Cilja 12** – Odgovorna potrošnja i proizvodnja (potcilj 12.4: ekološki odgovorno upravljanje hemikalijama i otpadom).

KAKO OSTVARUJEMO PROMENE?

ALHem svoje aktivnosti usmerava na unapređenje javnih politika, informisanje građana i građanki, podršku privredi u prelasku na bezbednije alternative i doprinos usklađivanju Srbije sa evropskim standardima u oblasti zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

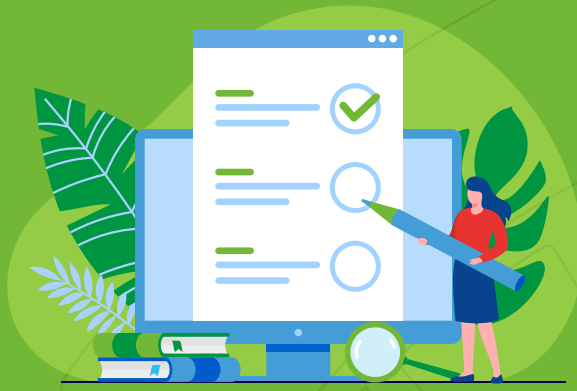

ZAGOVARANJE JAVNIH POLITIKA I PROPISA

INFORMISANJE I OSNAŽIVANJE GRAĐANA

PODRŠKA PRIVREDI ZA BEZBEDNIJE PROIZVODE

DOPRINOS EVROPSKIM INTEGRACIJAMA U OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE

ALHEM
U BROJKAMA

10+
godina rada

300+
testiranih proizvoda

100+
događaja

1.000+
direktno edukovanih građana i mladih

100.000+
građana dosegnutih kampanjama

4
članstvo u četiri ključne nacionalne, evropske i međunarodne mreže

KLJUČNE OBLASTI DELOVANJA

ALHem doprinosi stvaranju društva u kojem su proizvodi bezbedni, informacije dostupne, a razvoj održiv, kroz zagovaranje, istraživanja, edukaciju i saradnju sa institucijama, privredom i građanima.

1 BEZBEDNO UPRAVLJANJE HEMIKALIJAMA I RAZVOJ JAVNIH POLITIKA

ALHem zagovara unapređenje strateškog i regulatornog okvira u oblasti upravljanja hemikalijama, u skladu sa standardima Evropske unije i naučnim saznanjima. Organizacija doprinosi razvoju nacionalnih politika i jačanju sistema kontrole hemikalija i proizvoda na tržištu.

Rezultati i postignuća:

- usvojeno ograničenje bisfenola A (BPA) u termalnim papirima;
- usvojena ograničenja četiri toksična ftalata (DEHP, DBP, BBP, DIBP) u proizvodima opšte namene;
- usvojena ograničenja četiri toksična ftalata (DEHP, DBP, BBP, DIBP) u električnoj i elektronskoj opremi;
- podneta zagovaračka inicijativa za zabranu bisfenola u predmetima i materijalima u kontaktu sa hranom;
- podneta zagovaračka inicijativa za donošenje pozakonskog akta za preciznije definisanje predmeta opšte upotrebe koji dolaze u kontakt sa kožom i/ili sluzokožom;
- unapređen nadzor nad primenom ograničenja ftalata u igračakama i proizvodima za decu;
- unapređen nadzor nad migracijom teških metala (olovo i kadmijum) iz keramičkog posuđa;
- identifikovani izazovi u inspekcijskom nadzoru nad primenom zabrane ftalata u proizvodima opšte namene, uz pokretanje procesa unapređenja razgraničenja nadležnosti inspekcija;
- unapređeno ostvarivanje prava potrošača na informacije o supstancama koje izazivaju zabrinutost (SVHC) prema Zakonu o hemikalijama, itd;
- analiza stanja i preporuke za unapređenje u oblasti upravljanja hemikalijama u okviru *Izveštaja iz senke za Poglavlje 27 – Životna sredina* koji objavljuje Koalicija 27 na godišnjem nivou;
- unapređeni propisi i ojačana kontrola tržišta u oblasti bezbednosti od hemikalija;
- doprinos praćenju i izveštavanju o napretku Srbije u procesu EU integracija u oblasti životne sredine kroz godišnje Izveštaje iz senke u okviru Koalicije 27, sa posebnim fokusom na upravljanje hemikalijama.

2 OPASNE HEMIKALIJE U PROIZVODIMA I ZAŠTITA POTROŠAČA

Kroz istraživanja tržišta, laboratorijska testiranja i javne kampanje, ALHem ukazuje na prisustvo opasnih hemikalija, naročito supstanci koje izazivaju zabrinutost u proizvodima za svakodnevnu upotrebu i zagovara njihovo uklanjanje sa tržišta. Reč je o supstancama koje ispunjavaju kriterijume za veoma visok nivo zabrinutosti zbog opasnih svojstava kao što su kancerogenost, mutagenost, reproduktivna toksičnost, postojanost i bioakumulativnost, kao i zbog ozbiljnih efekata na hormonski sistem.

Kampanje poput *Izbori se da znaš, Toksični račun, Igračka plačka, Toksična pukotina, Mekana plastika – gruba istina, Ima li hemije među nama, Kupuj šta želiš – bez supstanci koje ne želiš, Kupujmo zeleno, Ftalati udaraju na zdravlje* i *Gutljaj koji teže pada* doprinele su većoj bezbednosti proizvoda na tržištu Srbije, informisanosti javnosti i jačanju potrošačkih prava.

Rezultati i postignuća:

- više od 300 laboratorijski testiranih proizvoda;
- unapređen nadzor tržišta kroz podnošenje predstavki nadležnim inspekcijama radi povlačenja neusaglašenih proizvoda i informisanja javnosti putem sistema NEPRO;
- povećana svest građana o prisustvu opasnih hemikalija i bezbednijim alternativama.

3 ZELENE JAVNE NABAVKE I ODRŽIVA POTROŠNJA

ALHem je pionirska organizacija u razvoju i promociji zelenih javnih nabavki u Srbiji. Kroz zagovaranje, edukacije, publikacije i Virtuelnu bazu znanja o zelenim javnim nabavkama, organizacija podržava javni sektor, privredu i druge aktere u primeni ekoloških kriterijuma u nabavkama.

Rezultati i postignuća:

- unapređena primena zelenih kriterijuma u javnim nabavkama kroz integraciju ekoloških standarda u nabavci roba i usluga od značaja za hemijsku bezbednost, uključujući sredstva i usluge čišćenja, boje i lakove, nameštaj, elektronsku opremu, grafički papir;
- ojačani kapaciteti institucija, naručilaca i ponuđača za primenu zelenih kriterijuma kroz besplatno dostupne materijale, publikacije i online resurse na ALHem Virtuelnoj bazi znanja o zelenim javnim nabavkama;
- doprinos promociji najboljih praksi u primeni zelenih javnih nabavki i doprinos ostvarivanju Cilja održivog razvoja 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja.

4 EDUKACIJA, KOMUNIKACIJA I RAD SA GRAĐANIMA

Kroz edukativne programe, digitalne alate, veb-sajt i društvene mreže, ALHem informiše i osnažuje građane i građanke o rizicima od hemikalija i načinima zaštite zdravlja i životne sredine.

Poseban fokus poslednjih godina usmeren je na mlade kroz Program *Mladi za netoksičnu životnu sredinu u Srbiji*.

Rezultati i postignuća:

- više od 100.000 informisanih građana i građanki;
- unapređena informisanost o bezbednom korišćenju hemikalija i izboru proizvoda za svakodnevnu upotrebu;
- unapređeno ostvarivanje prava potrošača na pristup informacijama o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima;
- unapređeno informisanje javnosti o nebezbednim proizvodima kroz jačanje dostupnosti i razumevanja NEPRO sistema o nebezbednim proizvodima na tržištu Srbije.

ZAŠTO ALHEM?

Stručnost i iskustvo

ALHem okuplja stručnjake sa dugogodišnjim iskustvom u oblasti upravljanja hemikalijama, javnih politika i evropskih integracija.

Naučno zasnovan pristup

Svoje aktivnosti zasnivamo na naučnim dokazima, istraživanjima tržišta i laboratorijskim analizama proizvoda, pružajući pouzdane podatke za donošenje odluka.

Dokazan uticaj na javne politike

Aktivno doprinosimo unapređenju zakonodavstva, usklađivanju sa standardima Evropske unije i jačanju zaštite građana od opasnih hemikalija.

Liderstvo u oblasti zelenih javnih nabavki

Među pionirima smo razvoja i promocije zelenih javnih nabavki u Srbiji i kreatori Virtuelne baze znanja o zelenim javnim nabavkama.

Ulaganje u mlade i buduće lidere

Kroz program „Mladi za netoksičnu životnu sredinu“ osnažujemo novu generaciju zagovarača održivog razvoja i hemijske bezbednosti.

Snažna mreža partnerstava

Kao članica vodećih evropskih i međunarodnih mreža, ALHem povezuje nacionalna iskustva sa globalnim inicijativama i dobrim praksama.

Transparentnost i odgovornost

Posvećeni smo odgovornom upravljanju projektima i sredstvima, uz jasne rezultate i merljiv društveni uticaj.

PLANOVI I POZIV NA SARADNJU

U narednom periodu, ALHem će nastaviti da jača svoj doprinos razvoju javnih politika, unapređenju regulatornog okvira i promociji bezbednijih alternativa opasnim hemikalijama. Poseban fokus biće usmeren na razvoj digitalnih alata i platformi, osnaživanje građana i mladih, unapređenje zelenih javnih nabavki i jačanje saradnje sa nacionalnim, evropskim i međunarodnim partnerima.

Verujemo da održive promene nastaju kroz saradnju, razmenu znanja i zajedničko delovanje. Zato pozivamo institucije, organizacije, akademsku zajednicu, privredu i donatore da zajedno sa nama doprinesu stvaranju netoksičnog, zdravog i održivog okruženja za sadašnje i buduće generacije.

Partnerstvo sa ALHem-om predstavlja ulaganje u naučno zasnovana rešenja, prevenciju rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu, kao i razvoj politika i praksi koje donose dugoročne društvene koristi.

Zajedničkim delovanjem možemo doprineti stvaranju društva u kojem su zaštita zdravlja i očuvanje životne sredine trajne i prepoznate vrednosti.

ALHem
Alternativa za bezbednije hemikalije | Safer Chemicals Alternative

Izrada ovog portfolija podržana je od strane Vlade Švajcarske kroz projekat „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT", koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative. Sadržaj portfolija isključiva je odgovornost ALHem-a i ne predstavlja nužno stavove Vlade Švajcarske, Helvetasa ili Građanskih inicijativa.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

HELVETAS SRB

Građanske inicijative

act ZAJEDNO ZA AKTIVNO GRAĐANSKO DRUŠTVO